

19 лютого 1992 року
затверджено Малий
Державний герб України.

З.У. “Про Державний Прапор України” від 1992р.
ст.1 Державний Прапор України є національний
стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг:
верхньої - синього кольору, нижньої - жовтого
кольору...

28 червня 1996 року –
Верховна Рада України
прийняла
Конституцію - головний
закон держави.

Державна символіка України та її історичне походження

Україна як суверенна держава має власні державні символи. Державні символи — це закріплені в законодавстві країни офіційні знаки (зображення, предмети) чи звукові вираження, що в короткій формі виражають одну чи кілька ідей політичного, національного, історичного характеру і символізують суверенітет держави.

Згідно зі ст. 20 Конституції України «державними символами України є Державний Прапор України, Державний Герб України і Державний Гімн України».

Державний прапор України — стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг синього і жовтого кольорів. Державний прапор шляхом добору певних кольорів символізує певні ідеї національно-політичного та історичного характеру. Відповідно до Закону України від 28 січня 1992 р. «Про Державний Прапор» Верховна Рада визначила співвідношення ширини прапора до його довжини як 2:3. Закон передбачає підняття прапора на будинках органів державної влади й управління, органів місцевого самоврядування, дипломатичних представництв України за кордоном, під час офіційних зустрічей на найвищому рівні, на відкритті спортивних змагань. Державний прапор синьо-жовтого кольору є на морських судах та літаках міжнародних рейсів України.

Синьо-жовті кольори вперше згадуються близько 1410 р. на корогвах Галицько-Волинського князівства. На них ще на синьому полі був зображений золотий лев. Жовто-блакитний прапор мали й запорізькі козаки, які використовували його в мирний час, на відміну від бойового стяга малинового кольору. Сині і жовті кольори містилися і в гербах українських земель, міст і старшинських родів. З XVIII ст. ці кольори присутні на полкових прапорах Київського, Лубенського, Полтавського, Чернігівського, Ізюмського козацьких полків. Вони ж використовувалися при зображенні багатьох гербів українських гетьманів та козацької старшини (гетьманів Дорошенка, Брюховецького, Розумовського, кошового отамана Калнишевського, полковників Нечаїв, Богунів). Традиція поєднання жовтого і блакитного кольорів поширюється і на герби тогочасних міст України: Києва, Лубен, Миргорода, Прилук, Чернігова, Ніжина тощо. Але найбільшого поширення ці кольори набувають на західноукраїнських землях. Прапори, на яких домінувало поєднання жовто-блакитних фарб, було піднято над міськими ратушами в містах Самборі, Станіславові, Коломиї, Стрию, Сяноку. Блакитні жупани й жовті свити носили учасники гайдамацького руху у XVIII ст. 1848 р. у Львові на ратуші вперше було піднято жовто-блакитний прапор у вигляді двох горизонтальних смуг, тобто приблизно як тепер. Ця ідея, започаткована Головною Руською Радою, була підхоплена спортивно-просвітницькими організаціями, які почали діяти на Галичині наприкінці XIX ст. (у першу чергу «Соколами»). Після з'їзду «Соколів» та «Січей» у 1911 р. починається широке використання жовто-блакитного прапора на різних масових заходах, зокрема під час відзначення 50-річчя від дня смерті Т. Г. Шевченка (1911 р.), 100-річчя від дня його народження (1914 р.) тощо. З 1914 р. Січові стрільці під такими ж прапорами воювали на полях Першої світової війни. Жовто-блакитні прапори масово з'являються на маніфестаціях українців після перемоги Лютневої революції 1917 р., під ними формувалися й перші українські національні військові з'єднання. У березні 1918 р. Центральна Рада затвердила державний герб і державний прапор УНР. За гетьмана П. Скоропадського жовто-блакитний прапор був замінений на блакитно-жовтий. Блакитно-жовті прапори затвердили уряди Західноукраїнської Народної Республіки 13 листопада 1918 р. у Львові і Підкарпатської Русі як складової частини Чехо-Словаччини. Перший сейм Карпатської України 15 березня 1939 р. в м. Хусті ухвалив блакитно-жовтий державний прапор.

Згідно з Конституцією України Великий Державний Герб України встановлюється з урахуванням Малого Державного Герба України та герба Війська Запорізького. Головним елементом Великого Державного Герба України є знак княжої Держави Володимира Великого.

Перша літописна згадка про тризуб як князівський знак Київської Русі датована X ст. Вона збереглася в болгарському рукописі «Хроніка Манасії» (XIV ст.), де зображені воїни — дружинники князя Святослава, у руках яких прапори увінчані тризубцем. Тризуб зображувався на монетах великого князя Володимира Святославовича, а згодом Ярослава Мудрого, Володимира Мономаха. Спочатку цей знак не був офіційним гербом, а виступав лише у ролі родового знака князів. Проте з часом він передається у спадок як символ влади та знак єднання східних слов'ян, тобто стає власне гербом.

Зараз існує понад 40 версій, які пояснюють походження та інтерпретують суть тризуба. Усі дотеперішні пояснення тризуба можна зібрати в 6 головних груп, що об'єднують однорідні гіпотези: 1) символ державної влади (верхня частина скіпетра або корони); 2) церковна християнська емблема (Трійця, голуб святого Духа); 3) військова емблема (франциска (спис з подвійною сокирою), якір, лук зі стрілою, шолом, сокира, спис з тризубчастими вістрями); 4) геральдично-нумізматична фігура (норманський крук чи сокіл, генуезько-литовський портал); 5) монограма (сплетіння кількох початкових літер у вигляді вензеля для позначення імені, слова або вислову; схематичне зображення слова "воля", символ влади над трьома (небесним, земним, підземним) світами, літери «Ш», яка означала цифру "3", символ поєднання минулого, сучасного та майбутнього); 6) геометричний орнамент (стилізована квітка (трисвічник), колос).

Після розпаду Київської Русі тризуб утратив значення державного символу, зберігаючись на гербах провінційних міст, українських магнатів, дворян та козацької старшини. Інший елемент Великого Державного Герба — козак з мушкетом і шаблею як герб Війська Запорізького відомий з XVI ст., а з XVIII ст. такий герб стає символічним зображенням Гетьманщини. У 1918 р. після проголошення незалежності УНР золотий тризуб на синьому тлі був затверджений Державним Гербом України. Він залишався також гербом і за гетьмана П. Скоропадського й УНР часів Директорії.

Державним Гімном України є національний гімн на музику Михайла Вербицького зі словами, затвердженими законом (над мелодією працювали й інші українські композитори, зокрема Кирило Стеценко). Музика до гімну народилася в 1864 р., коли Львівський український центр показав спектакль письменника К. Гейнча «Запорожці». Тут уперше було виконано пісню «Ще не вмерло Запорожжя», яку із захватом зустріла публіка. Це була музика М. Вербицького — мелодія майбутнього Гімну України. Ця мелодія «Ще не вмерла Україна» затверджена Верховною Радою України 15 січня 1992 р.

6 березня 2003 р. Верховна Рада України затвердила текст Державного Гімну України у другій редакції історичного тексту П. Чубинського, перші рядки якого такі:

Ще не вмерли України, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля!
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці!
Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.